

Novela zákona o dani z príjmov od 1.1.2023 – schválené znenie

Radi by sme Vás informovali o najdôležitejších schválených zmenách v znení zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o dani z príjmov“ alebo „ZDP“) účinných od 1. januára 2023 a neskôr.

1. Základ dane závislých osôb a definícia významnej kontrolovanej transakcie (§ 17 ods. 5 ZDP, § 18 ods. 1 ZDP)

Novelou ZDP sa spresňujú pravidlá pri úprave základu dane závislých osôb a pre účely transferového oceňovania sa zavádza definícia významnej kontrolovanej transakcie.

Za **významnú kontrolovanú transakciu** alebo skupinu kontrolovaných transakcií sa považuje právny vzťah alebo iný obdobný vzťah, na základe ktorého v príslušnom zdaňovacom období jedna alebo viac závislých osôb dosiahne **zdaniteľný príjem (výnos)** alebo **daňový výdavok (náklad) v hodnote prevyšujúcej 10 000 EUR**, t. j. pre účely zaradenia transakcie pod významnú kontrolovanú je postačujúce, aby aspoň jedna zo závislých osôb zúčastňujúcich sa na transakcii dosiahla buď zdaniteľný výnos alebo daňový výdavok v hodnote vyššej ako 10 000 EUR. Za významnú kontrolovanú transakciu sa považuje aj **úver alebo pôžička s istinou nad 50 000 EUR**.

Príklad: Spoločnosť A kúpi od spoločnosti B, ktorá je jej závislou osobou, osobný automobil za kúpnu cenu vo výške 32 000 EUR bez DPH. Automobil sa daňovo odpisuje v 1. odpisovej skupine počas 4 rokov (t. j. ročný daňový odpis v spoločnosti A je vo výške 8 000 EUR). Táto transakcia bude významnou kontrolovanou transakciou v roku predaja osobného automobilu, keďže spoločnosť B ako predávajúci, dosiahne v tomto zdaňovacom období zdaniteľný výnos vo výške 32 000 EUR. V nasledujúcich zdaňovacích obdobiach, kedy si spoločnosť A bude uplatňovať daňové odpisy vo výške 8 000 EUR, sa táto transakcia nebude považovať za významnú kontrolovanú, keďže spoločnosť A si neuplatní daňový výdavok prevyšujúci 10 000 EUR.

Novela ZDP tiež zavádza možnosť použiť na výpočet základu dane závislých osôb okrem už existujúcich metód aj metodiku Organizácie pre hospodársku spoluprácu a rozvoj pre transferové oceňovanie uvedenú v smernici o transferovom oceňovaní pre nadnárodné spoločnosti a správu daní.

Novelou sa v ZDP dopĺňa aj postup správcu dane v situáciách, kedy cena v transakcii so spriaznenou osobou stanovená daňovníkom porovnaním s viacerými nezávislými porovnateľnými hodnotami nezodpovedá princípu nezávislého vzťahu. V takomto prípade správca dane stanoví hodnotu transakcie **na úrovni mediánu** zistených nezávislých porovnateľných hodnôt. Ak však daňovník preukáže, že na stanovenie ceny v transakcii so závislou osobou je vhodnejšia iná hodnota ako hodnota mediánu, základ dane sa upraví podľa tejto preukázanej hodnoty.

2. Zmeny v daňovom bonuse na vyživované dieťa (§ 32, § 33 a § 52zpp ZDP)

Od 1.1.2023 sa zavádza **možnosť sčítania základov dane oprávnených osôb na uplatnenie daňového bonusu na vyživované dieťa** v prípade, ak základ dane daňovníka, ktorý si tento daňový bonus uplatňuje nie je postačujúci na uplatnenie si celej výšky daňového bonusu. Podstatnou podmienkou však je, že **aj druhá oprávnená osoba**, ktorej základ dane sa pripočítava, **musí spĺňať podmienky na uplatnenie daňového bonusu na vyživované dieťa**. Ak táto druhá osoba spĺňa podmienky na uplatnenie daňového bonusu len časť roka, súčet základov dane daňovníkov je možné vykonať len za tie mesiace, kedy tieto podmienky spĺňajú obaja. Pre účely uplatnenia celej výšky daňového bonusu **je možné sčítať iba základy dane dosiahnuté z aktívnych príjmov**, t. j. zo závislej činnosti, podnikania alebo inej samostatnej zárobkovej činnosti.

Novela ZDP tiež upravuje postup daňovníkov v situácii, kedy počas roka dôjde k zmene počtu vyživovaných detí, na ktoré je možné daňový bonus uplatniť, napr. narodenie dieťaťa, dosiahnutie veku dieťaťa, kedy nárok na daňový bonus zaniká a pod.

V prípade, ak bol daňovníkovi v priebehu zdaňovacieho obdobia zamestnávateľom priznaný vyšší nárok na daňový bonus ako mu vznikne po prepočítaní po skončení zdaňovacieho obdobia (v ročnom zúčtovaní dane alebo v daňovom priznaní k dani z príjmov fyzickej osoby), **nestráca nárok na tento už priznaný daňový bonus**.

FINSERVIS TAX, s.r.o.,
Budova ORBIS, Rajská 7, 811 08 Bratislava
Bankové spojenie: Tatrabanka Bratislava, a.s. 2629708937/1100
IČO: 357 584 90
IČ DPH : SK 2020231532

e-mail: info@finservistax.sk
tel.: (+421) 2 444 526 78, 444 526 88
fax: (+421) 2 444 526 79

Novelou ZDP sa tiež **zvyšuje daňový bonus na vyživované dieťa vo veku do 18 rokov na sumu 140 EUR**. Uvedené zvýšenie však bude platiť iba **v prechodnom období rokov 2023 a 2024** a daňovník spĺňajúci podmienky stanovené v ZDP si tento zvýšený daňový bonus bude môcť uplatniť za kalendárne mesiace január 2023 až december 2024. Poslednýkrát je možné tento daňový bonus uplatniť za kalendárny mesiac, v ktorom dieťa dovŕši 18. rok života.

3. Registrácia daňovníkov z úradnej moci (§ 49a ZDP)

Registrácia daňovníkov z úradnej moci bola do zákona o dani z príjmov zakomponovaná už novelou ZDP z roku 2019, avšak predmetné ustanovenia nadobúdajú **účinnosť až 1.1.2023**.

Od 1.1.2023 už daňovníci nebudú musieť podávať správcovi dane žiadosť o registráciu na daň z príjmov. Daňovníci budú registrovaní na daň z príjmov z úradnej moci, čo znamená že **registrácia bude správcom dane vykonaná automaticky na základe údajov z registra právnických osôb, podnikateľov a orgánov verejnej moci** (ďalej len „RPPO“). Do RPPO budú automaticky exportované údaje z obchodného registra, živnostenského registra ako aj iných registrov, ktorých zoznam bude zverejnený na webovej stránke Finančného riaditeľstva SR. Nové ustanovenia ZDP vzťahujúce sa k registrácii z úradnej moci tiež obsahujú postup pri registrácii pre ostatné fyzické a právnické osoby neuvedené v RPPO.

Novelou ZDP z roku 2022 sa dopĺňa, že fyzická osoba, ktorá nebude registrovaná z úradnej moci, je povinná požiadať správcu dane o registráciu v lehote do konca kalendárneho mesiaca nasledujúceho po uplynutí mesiaca, v ktorom na Slovensku začala vykonávať inú samostatnú zárobkovú činnosť alebo v ktorom na území Slovenskej republiky prenajala nehnuteľnosť okrem pozemku.

Novela ZDP upravuje aj postup daňového subjektu pri zmene skutočností zakladajúcich povinnosť registrácie (napr. zánik daňovej povinnosti) ako aj pri zrušení registrácie.

Bližšie informácie k praktickej aplikácii uvedených ustanovení Vám radi poskytnú zamestnanci FINSERVIS TAX, s.r.o.
Ing. Vladimír Biľ, vladimir.bil@finservistax.sk a Ing. Miroslava Miščáková, miroslava.miscakova@finservistax.sk.